

KUNSTIAINED

Ainevaldkonna kirjeldus

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika, mis on kohustuslikud kõikides põhikooliastmetes 1.–9. klassini.

Kunstiainete pädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist ning kunstist (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) ja kultuur laiemaalt. Kunstid on olulised väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamise vahendid. Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist teistes õppeainetes, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitivse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab läheneda loovalt probleemidele ning väärtustada erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele ning üldpädevuste arengule. Õppesisu käsitlemisel teeb aineõpetaja valiku, arvestades, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld ja valdkondlikud ning ainepädevused on saavutatavad.

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et õpilane:

1. teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
2. loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
3. mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
4. mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
5. osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
6. on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

Seos üldpädevustega

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti ja muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Suutlikkust ennast teostada kunsti- ja muusikavaldkonnas kujundatakse läbi mitmesuguste tegevuste nagu näituste ja kontsertide külastamine, kunsti- ja muusikateoste analüüsimine ja loominguliste ühisprojektide teostamine. Suutlikkus teha koostööd teiste inimestega ning aktsepteerida väärtushinnangute erisusi kujuneb ühisel loomingulises tegevuses – ühisloomine, koorilaul ja loomingulised rühmatööd. Kunsti- ja muusikalooliste teadmiste baasil kujundatakse austust ühiskondliku mitmekesisuse ning religioonide ja rahvuste omapära suhtes.

Enesemääratluspädevus. Läbi muusikaliste ja kunstiliste tegevuste kujundatakse õpilases suutlikkust analüüsida, hinnata ja mõista iseennast, tundma õppida oma huve ja võimeid ning toetatakse eneseusalduse ning eneseväärikuse kujunemist. Vaadeldavad kultuurinähtused, kunsti- ja muusikateoste ainek ja sõnumid aitavad kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus. Kunstivaldkonnas kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad ülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad arendada teadliku õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus.

Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunsti- ja muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde

koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Ettevõtlikkuspädevus. Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstiainetes individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Kunsti ja muusika loomeülesandeid täites kujundatakse suutlikkust kasutada erinevaid tehnoloogiavahendeid ja innovaatilisi lahendusi ning mõista teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.

Digipädevus. Kasutatakse digivahendeid teabe otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud teavet rakendatakse loovtöodes. Õpitakse loominguga tegelemiseks valida ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeedia vahendeid ja rakendusi. Ollakse teadlikud autoriõiguste ja isikuandmete järgimise kohustustest digikeskkonnas. Ollakse teadlikud veebis loomingu jagamise turvalisusest.

Lõiming

Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on eri valdkondade väljendusvahenditest lähtuvalt ainuomane. Kunsti ja muusika lõimingukeskmeks on ühised aspektid: teose, autori ja loomingu määratlus; esitus ja tõlgendus (interpreteerimine) ning kriitika; ajalooliselt interdistsiplinaarsed kunstid (sõna-, muusika- ja tantsuteater, film); nüüdisaegsed kunstinähtused (video ja performance, installatiivne uusmeedia kunst jms).

Meie kooli näitel draamaprojekti muusikaline ja kunstiline kujundamine ja erinevate loominguliste ülesannete lahendamine toetudes kujutavale kunstile ja/või muusikale.

Kunstiainete pädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist.

Kunstid (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) on olulised väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamise vahendid.

Kunstide kõne ei ole sõnasõnaline, kunstiteosed pakuvad eri tõlgendusvõimalusi ja tähendusi, mis põhinevad alati maailmavaatel, varasemal elu- ja kunstikogemusel ning on juhitud tunnetest, samuti kogemise kontekstist. Kunsti ja muusika õppimisel on vaja toetada tõlgendamisoskuse teket.

Kunsti ja muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, et jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole. Kunstiainetel on tähtis osa muutuvates oludes isiklikku ja ühiskondlikku heaolusse panustava inimese kujundamisel. Kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ning eneseväärikust. Kunstide kaudu saab tõhusalt arendada kognitiivseid oskusi, nt loovat ja kriitilist mõtlemist, refleksiooni- ja analüüsioskusi, samuti mittekognitiivseid oskusi, nt avatust, otsustusvõimet ja riskijulgust.

Valdkonnasisene lõiming tugineb kunsti ja muusika kokkupuutepunktidele. Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on aga erialade väljendusvahenditest lähtuvalt ainuomane. Kunsti ja muusika lõimingukeskmeks on ühised aspektid:

1. teose, autori ja loomingu määratlus;
2. esitus ja tõlgendus (interpreteerimine) ning kriitika;
3. ajalooliselt interdistsiplinaarsed kunstid (sõna-, muusika- ja tantsuteater, film);
4. nüüdisaegsed kunstinähtused (video ja performance, kaasaegne tsirkuse kunst, installatiivne, uusmeedia kunst jms).

Lõiming teiste õppeainetega

Valdkonnaülene lõiming tugineb järgmistele ainetele:

1. füüsika - heli, akustika ja optika;
2. matemaatika - rütmiõpetus, sümmeetria, proportsioonid, sümbolid, perspektiiv;
3. keemia - värvide koostis ja koosmõju, erinevad materjalid;
4. informaatika - esitluste koostamine arvestades autoriõigustega, sisuloome tekstitöötlus;

5. eesti keel ja kirjandus- riiklikud- ja rahvakalendri tähtpäevad, tekstide loomine, ettekandmine ja analüüs, teoste illustreerimine ja muusikaline kujundamine;
6. võõrkeeled - laulutekstid, informatsiooni mõistmine;
7. ajalugu - seoste loomine, eluolu, vanad traditsioonid;
8. geograafia - rahvaste kultuur ja muusika;
9. liikumisõpetus - rahvatantsud, laulumängud;
10. loodusõpetus - vaatlus, kujutamine, kuulamine;
11. tehnoloogia - disain, pillide meisterdamine, tehniline joonis, käeline tegevus, materjalid;
12. inimeseõpetus - inimese anatoomia kujutamine, koostöö, meeled.

Läbivate teemade käsitlemine kunstiainetes

Kunstiaineid on võimalik seostada kõigi läbivate teemadega. Õppekava läbivaid teemasid peetakse silmas valdkonna õppeainete eesmärgiseade puhul, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel lähtutakse kooliastmest ning õppeaine spetsiifikast.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust, mis on oluline alus elukestva õppe harjumuste ning hoiakute omandamisel. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Kunst ja muusika võimaldavad õpilastel teadvustada oma võimeid ja huvisid, omandada nii ainealaseid kui ka üldisemaid mõtlemis- ning tegutsemisstrateegiaid. Tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus, kunstidega seotud ametite ja elukutsetega, võimaldatakse vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt külastades loomeettevõtteid ja korraldades karjääripäevi. Õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud erialasid ja edasiõppimise võimalusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond. Need teemad hõlmavad mitmekülgsed oskusi, nagu info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse probleemidega. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda loomingu allikana ja õpitakse keskkonda säästma. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut. Osatakse näha võimalusi taaskasutuseks, analüüsitakse tehiskeskkonna objekte ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilistest vaatepunktist.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus. Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Kujutavas kunstis kasutatakse materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseerivas maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstiüritustel.

Õppetegevuse kavandamine ning korraldamine

Õpe on õppijakeskne. Õpetajad toetavad õpimotivatsiooni hoidmist ning õpilaste kujunemist aktiivseiks ja iseseisvateks õppijateks. Lähtutakse õppekava üldpädevustest, kooli väärtustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatus eeskirjadest ning läbivate teemade ja lõimingu rakendamise põhimõtetest.

Hindamise alused

Kunstiainete hindamine toimub vastavuses Tallinna Kesklinna Põhikooli hindamisjuhendiga.

Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilaste arengut, innustada õpilasi leidma isikupäraseid ideid ja loovaid lahendusi ning suunata neid sihikindlalt õppima;
- suunata õpilaste enesehinnangu kujunemist, tekitada neis muusika-, kunsti- ja kultuurihuvi ning luua alus elukestvatele harrastustele;

- juhtida ja toetada õpilasi haridustee valikul kultuuri- ja loomevaldkonnas.

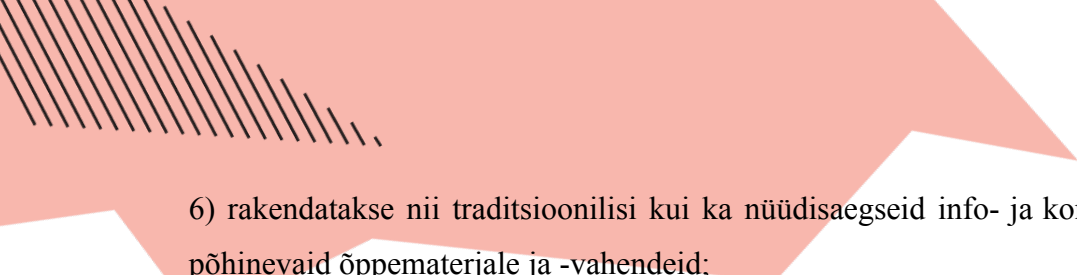
Hindamine annab tagasisidet õpilaste individuaalse arengu kohta ning on lähtekohaks järgnevat õpet kavandades. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatu, kunsti ja muusika ainekavas esitatud õpitulemused. Hinnates lähtutakse kooli õppekavas kirjeldatud põhimõtetest ja nõuetest, ning kooli hindamisjuhendist. Õpetegevuse käigus motiveeritakse õpilase arengut vahetu suulise tagasiside kaudu, tuues välja soorituse positiivsed küljed ning andes edasiviivat nõu. Õpilastele võimaldatakse eri viise eneseanalüüsiks ja kaaslastelt tagasiside saamiseks. Analüüsitakse õpilaste teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse õpilasele tagasisidet õppimise tulemuslikkuse kohta, motiveeritakse ja suunatakse õpilasi edasisel õppimisel ja kavandatakse järgnevad eesmärgid. Kunstiainetes väärtustatakse harjutamist. Õpitulemuste saavutamise toetamise kõrval keskendutakse kujundava hindamise vältel järgmistele aspektidele:

1. loovuse arengule (probleemide märkamine, mõtete voolavus ja paindlikkus, originaalsus, probleemilahendamisoskused, refleksioon);
2. huvi ja nii õppest kui ka kunsti - ja kultuurielust aktiivse osavõtu toetamine;
3. isikliku sideme loomine ainega ja isikupärase väljenduslaadi otsimine;
4. sallivuse areng ja silmaringi avardamine.

Õppekorraldus ja õpiruum

Kunstiainete valdkonnas lähtutakse õppekava üldpädevustest, Tallinna Kesklinna Põhikooli väärtustest, kooliastme taotletavatest teadmistest, oskustest, hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust ning läbivate teemade ja lõimingu rakendamise põhimõtetest. Oluliseks peetakse õpetajate omavahelist pidevat koostööd. Lähtutakse järgnevatest printsiipidest:

- 1) õpilaste individuaalse eripära ja isikupärase erivõimete arvestamine, andekatele õpilastele võimaluste loomine;
- 2) võetakse arvesse kohalikku omapära ning kunsti ja muusika uusimaid käsitlusi;
- 3) taotletakse, et õpilaste õpikoormus on mõõdukas ning jätab piisavalt aega huvitegevuseks;
- 4) võimaldatakse nii iseseisvat kui ka grupiviisilist õpet ning loomingulist tegevust nii ainetundides kui ka tunniväliselt huviringides;

- 
- 6) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
 - 7) käiakse õppekäikudel, kontsertidel, teatrites, näitustel, muuseumides, looduses jm. Õpiruumi osaks on lisaks koolimajale Tallinna muuseumid, galeriid, teatrid ja kontserdisaalid ning vastavalt võimalusele ka kultuuriasutused väljaspool Tallinna;
 - 8) võimaldatakse siduda õpet tunnivälise muusikalise ja kunstilise tegevusega – esinemised aktustel, üritustel ja kontsertidel ja vaba laval; omaloomingu esitamine; loomingu väljapanek õpilasnäitustel koolimajas, osavõtt olümpiaadidest, konkurssidest, laulupidudest ja ühiskontsertidest.